

arodpolicies.org

arod@arodpolicies.org

Bent Høie
Helse- og Omsorgsminister

05.05 2021

Ruspolitikk og ansvar for forfulgte grupperinger

AROD viser til [tidligere](#) korrespondanse hvor sammenhengen mellom rusreformrapportens påvisning av offentlig panikk og menneskerettslige føringer belyses, og organisasjoner på rusfeltet ber staten [sikre](#) folkerettslige forpliktelser i rusreformen.

Helse- og omsorgsdepartementet svarte den 4. september 2020 ved å gi ansvaret videre til Justis- og beredskapsdepartementet som «rette instans»; [AROD](#) fulgte opp, men [Justis](#) vil ikke ta i saken fordi «Helse- og omsorgsdepartementet har hovedansvaret for å følge opp ruspolitikken».

Justisministeren vil altså [ikke](#) anerkjenne ansvar for de forfulgte grupperinger og vi kontakter derfor Helseministeren for endelig avklaring. [Så langt](#) har Helse- og omsorgsdepartementet tilkjennegitt lojalitet til menneskerettighetene; fagdirektøren har vist til autoriteter på fagfeltet og gitt bud om en kommende rettighetsanalyse; AROD har utdypet hva en slik analyse innebærer, men staten har fortsatt til gode å realisere et effektivt rettsmiddel.

Dette er et kjernepunkt i rettsstaten. De forfulgte grupperinger har i over 10 år kjempet for en avklaring av rettighetsbildet sitt, og vi ber Helseministeren om å sikre en rusreform på konstitusjonell grunn.

Manglende ansvarsbilde

Det er i dag ikke tilfellet. Regjeringens ambisjon om å gå fra kriminalisering til sykeliggjøring av brukere var ikke i utgangspunktet forenelig med prinsipper som likhet, forholdsmessighet, selvbestemmelse, og frihetspresumpsjon; rusreformrapporten gir et helt kapittel om hvordan menneskerettsprinsippene ugyldiggjør straff for bruk, og striden om maktmidler til politiet er del av et større problembilde som forblir oversett. Allikevel, Norge har 21 års strafferammer for virksomhet som er lovlig regulert i land vi kan sammenligne oss med og staten har et ansvar for å se om straff er hensiktsmessig også for de mer «alvorlige» narkotikaforholdene. Både

[Riksadvokaten](#) og [Justisministeren](#) er informert om dette. Begge har imidlertid utsatt et oppgjør med den dobbeltmoral som står i veien for en mer helhetlig ruspolitikk, og vi ber derfor Helseministeren vise mot og lederevner.

Motstanden mot reform er preget av den samme panikk som rusrapporten dokumenterte som formgivende for politikken. Arbeiderpartiets forslag til reform er siste bekræftelse på den ubevissthet som plager ruspolitikken, for det er ikke mulig å støtte en kriminalpolitisk tilnærming til for eksempel cannabis og en helsepolitisk tilnærming til alkohol uten å agitere for vilkårlig forfølgelse. Partiets leder blir sånn sett et skoleeksempel på den psykose som opprettholder forbudslinjen når dette forsvares som [solidaritet](#) i praksis. Forpliktet til en utdatert ideologi ser politikerne ikke bare vekk fra syndebukkmekanismen og hvordan en hyklersk dobbeltmoral står i veien for en mer helhetlig ruspolitikk; de ser vekk fra klare konstitusjonelle fordringer, og det er Helseministerens ansvar å rydde opp.

Stadig flere forstår at det er den samme tilbuds- og etterspørselsproblematikken involvert enten vi snakker om cannabis, opiater, alkohol eller tobakk. De forstår også at den foreslåtte reformen er en gavepakke til organisert kriminalitet, at et rettighetsbilde forblir ignorert, og at staten må vise at 21 års strafferammer er nødvendig i et moderne samfunn.

Det er her Helseministeren må legge lista. Justis er klar på at hovedansvaret tilhører Helse- og beredskapsdepartementet, og vi legger ved brev til [Justis](#) og [Riksadvokat](#).

Helseministeren er, med dette, oppdatert på sitt [ansvar](#) for rusreformens forfulgte, og vi ber om at handlekraft utvises slik at den politiske prosessen ikke fortsetter på et konstitusjonelt sidespor.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Roar Mikalsen
Leder for AROD,
Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk